

HIND FRAIHI

DE
ISLAM
IN

500
WOORDEN

THOMAS
MORE

D/2015/45/190 – ISBN 978 94 014 2645 9 – NUR 730

Vormgeving cover & binnenwerk: DE WITLOFCOMPAGNIE

© Hind Fraihi & Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2015.

Uitgeverij LannooCampus maakt deel uit van Lannoo Uitgeverij, de boeken- en multimediodivisie van Uitgeverij Lannoo nv

Alle rechten voorbehouden.

Niets van deze uitgave mag verveelvoudigd worden en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Uitgeverij LannooCampus
Erasme Ruelensvest 179 bus 101
3001 Leuven
België
www.lannoocampus.be

DE ISLAM IN 500 WOORDEN

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

7

1

BELGIË

11

2

PLAATSEN

31

3

RELIGIE

49

4

ISLAM VANDAAG

107

5

ISLAM VROEGER

169

6

MISVATTINGEN

203

VOORWOORD

De islam is een groeiende godsdienst, volgens sommige onderzoeken zelfs de snelst groeiende godsdienst. Een prognose: tegen 2050 zullen er wereldwijd bijna evenveel moslims (2,76 miljard) als christenen (2,92 miljard) zijn. Tegen die tijd zal bijna 12 procent van de Belgen moslim zijn; dat is een verdubbeling van hun aandeel in de bevolking tegenover 2010, schrijft het Pew Research Center. Daar zijn verschillende verklaringen voor die ons te ver zouden brengen in deze inleiding.

Vast staat dat de islam in het Westen controversie wekt. Deze wereldgodsdienst haalt vaak de media met angstaanjagende termen die de overhand hebben. Terrorisme, geweld en moslims: niet zelden worden ze in één adem genoemd. Onderzoek¹ laat ook zien dat in het onderwijs sprake is van een 'versimpeling' van de islam. De gelijkenissen met het christendom en het jodendom worden in de meeste schoolboeken nauwelijks vermeld. In de geschiedenislessen wordt deze religie doorgaans met afstand gepresenteerd. De *outsider's view*, zoals dat heet, en niet door de ogen van moslims. Zo blijven stereotypen de boventoon voeren in het publieke debat. Het idee groeit dat er onoverbrugbare verschillen zijn tussen moslims en niet-moslims.

Een probleem dus, waartoe de islam vaak gereduceerd wordt. Over dat probleem hebben velen de mond vol maar ze spreken daarom niet altijd met enige kennis van islamitische zaken. En op de spits gedreven leiden platte en banale uitspraken niet gespeend van clichés tot een hogere versnelling in het welles-nietesdiscours over de islam en/in het Westen. Naar analogie van platitude zou men gemakkelijk een nieuw woord kunnen introduceren, namelijk *islamitude* waaraan beide 'kampen' zich bezondigen.

---

¹ Shadid, W. (2005). Berichtgeving over moslims en de islam in de westerse media. Beeldvorming, oorzaken en alternatieve strategieën. *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap*, 33 (4).

Om dat te corrigeren, is het noodzakelijk meer aandacht te schenken aan de heterogeniteit en de differentiatie binnen de islam, alsook aan de dynamiek van deze religie.

Een bescheiden poging daartoe is deze publicatie. *De islam in 500 woorden*. Een catchy titel die weliswaar aanschurkt tegen de hiervoor genoemde reductie in tegenstelling tot de brede gelaagdheid in de islamitische wereld. Een contradictie bijgevolg. En waar te beginnen? De islam in vijfhonderd woorden is een onbegonnen zaak, het is als het ware een oceaan drinken in een borrelglasje. Een shot zonder alcohol.

En toch. Voor een goed begrip is een basis een goede start. Dit boek biedt daarom een beknopt en systematisch overzicht van de basisbegrippen in de islamleer, de islamitische geschiedenis en de hedendaagse islam. Denkers, (heilige) plaatsen, historische gebeurtenissen, politieke verwickelingen en kunst en cultuur worden helder en kort toegelicht. Een wetenschappelijk document is dit niet omdat deze publicatie geenszins pretendeert een onderzoek of encyclopedie te zijn. Dit boek is louter een naslagwerk met een woordenlijst die hoegenaamd niet volledig is. En de absoluut juiste evenmin. Er ontbreken verbanden, theorieën, achtergronden. De complexiteit van de islam en de geloofsbeleving van moslims is niet te vatten in trefwoorden. Een lemma is wat het is, en kan niet beoordeeld worden op volledigheid. Al zeker niet in deze complexe context van voortdurende problematisering.

Objectiviteit heb ik nagestreefd maar het is onvermijdelijk dat deze selectie en verklaring in bepaalde mate subjectief is door bijvoorbeeld mijn Arabische afkomst. Heel wat opgenomen termen werden omgezet uit de Arabische taal, hoewel maar een minderheid van moslims Arabisch is. Aan de andere kant is het Arabisch de taal van de Koran en wordt het daarom beschouwd als de moedertaal van de islamitische wereld. Het gebed wordt bijvoorbeeld in het Arabisch gezegd. Voorts is de islam de dominerende religie in een gebied dat zich uitstrekt van Noord-Afrika tot de Kaukasus en van de Balkan tot Zuid-

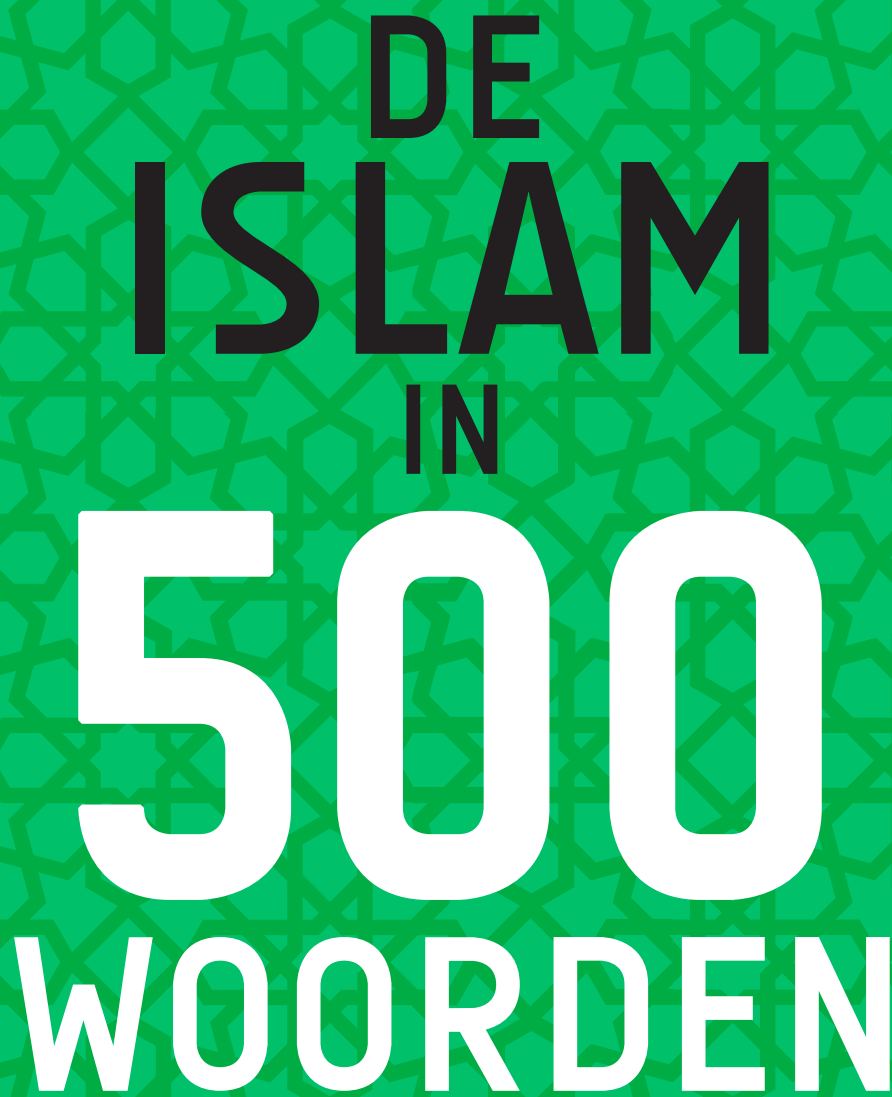
VOORWOORD

oost-Azië, zich daarbij vermengend met tientallen lokale culturen en gemeenschappen. Een monolithische islamitische cultuur bestaat dus niet. Bepaalde gebruiken binnen de leer verschillen dan nogal eens van regio tot regio. Het zou echter te veel papier vergen om ze allemaal op te sommen.

Neutraliteit was ook mijn streefdoel. De selectie biedt naar mijn bescheiden mening een breed palet uit de islamitische geschiedenis, politiek en maatschappij zonder overwicht te geven aan een zekere ideologische signatuur. Ook de gebruiken in uitspraken heb ik weggelaten. Het is gebruikelijk dat moslims na het horen, spreken of schrijven van de naam van de profeet Mohammed de uitdrukking 'vrede zij met hem' (vzmh) gebruiken. Met deze uitdrukking zegenen moslims hun belangrijkste profeet. De uitdrukking vzmh heb ik niet gebruikt omdat dit boek geen rituele of theologische voorkennis veronderstelt en zich richt tot iedereen met een belangstelling voor de islam.

De lezer kan dit lexicon zien als een sleutel tot een wereld die velen tot de verbeelding spreekt. Dit boek beschouw ik zelf als een deuropening tot hopelijk een brug die (vermeende) verschillen tussen gemeenschappen kleiner maakt of net die verschillen waardeert. Een boek dat van een hybride geloofsontwikkeling van een groeiende gemeenschap laat proeven en misvattingen van enkele frequent gebruikte termen uit de weg ruimt - of deze althans in een ander daglicht zet. Een boek als startpunt voor gezonde nieuwsgierigheid en eerlijke leer-gierigheid. En dat allemaal slechts in vijfhonderd woorden. Letters als zaden van contemplatie. Laat dit boek dat dan toch wezen.

Een bijzonder woord van dank tot slot aan Peter Saerens en Mitchell Pontzeele van LannooCampus. Herman Duponcheel, Manager Unit Media bij hogeschool Thomas More, voor zijn voortrekkersrol in het creëren van een dialoogschool. Ook grote dank aan de kritische zin van Selahattin Koçak en Montasser AlDe'emeh voor het naleeswerk. En tot slot Pieter Janssens voor zoveel letterliefde.

The background of the entire image is a repeating geometric pattern of interlocking hexagons and squares, creating a complex, crystalline structure. The pattern is rendered in a lighter shade of green against a darker green background.

**DE
ISLAM
IN
500
WOORDEN**

BELGIË

Aanslag Joods Museum

Op 24 mei 2014 opende een terrorist het vuur in het Joods Museum in Brussel. Bij deze aanslag kwamen vier mensen om het leven. Zes dagen na de aanslag, op 30 mei, kon de Franse douane per toeval de 29-jarige dader, Mehdi Nemmouche, oppakken. Tijdens een drugscontrole op een touringcar uit Amsterdam troffen ze in de bagage van Nemmouche wapens en munitie aan en een videocamera met daarop een verklaring van Nemmouche waarin hij de verantwoordelijkheid voor de moorden opeist. De wapens zouden gewikkeld zijn geweest in een vlag van de terreurbeweging IS. Uit onderzoek bleek later dat de man een teruggekeerde Syriëstrijder was.

Aberkan, Saïd (1979)

Deze hoofdislamconsulent voor het gevangeniswezen raakte in Vlaanderen bekend in de nadagen van de aanslag op *Charlie Hebdo*. Toen bracht de Antwerpse burgemeester Bart De Wever imam Saïd Aberkan, rabbijn Emile Wasyng en bisschop Johan Bonny samen om in een gemeenschappelijke verklaring het geweld te veroordelen en de Antwerpenaars op te roepen in vrede samen te leven. Eerder deed hij ook al een oproep om meer middelen vrij te maken voor geestelijke en spirituele ondersteuning in de gevangenis om dat heel wat moslimjongeren radicaliseren terwijl ze hun straf uitzitten.

Antiterreuractie Verviers

Op 15 januari 2015 vielen agenten van de speciale interventie-eenheid van de federale politie binnen in een huis in Verviers. Tijdens de daaropvolgende schietpartij kwamen twee mannen om, een derde raakte gewond en werd gearresteerd. Volgens de politie ging het om een operationele terroristische cel die op het punt stond belangrijke aanslagen te plegen in België, meer bepaald tegen de politiediensten. De twee doodgeschoten terroristen waren Soufiane Amghar (26) en Khalid Ben Larbi (23), afkomstig uit Sint-Jans-Molenbeek. Ze waren volgens de politie teruggekeerd van de Syrische Burgeroorlog met het plan in België aanslagen te plegen.

Ayachi, Bassam (1945)

Deze omstreden Syrische sjeik uit Molenbeek is de oprichter van het al even omstreden Centre Islamique Belge (CIB). Hij wordt beschouwd als een ron-selaar voor de gewapende jihad. Vanuit het ondertussen opgedoekte CIB in Molenbeek zouden de voorbije decennia tientallen jongeren vertrokken zijn om te gaan vechten in Afghanistan, Tsjetsjenië en Irak. In het Centre Islamique Belge zegende Bassam ook het huwelijk in tussen Malika El Aroud en Abdes-setar Dahmane. Die laatste vermoordde in Afghanistan oppositieleider Mas-soud. Sjeik Bassam trok uiteindelijk in mei 2013 zelf ook naar Syrië om er te gaan vechten. In februari 2015 werd bekend dat de oudste Belgische Syrië-strijder zwaargewond was geraakt.

Aya Lifestyle

Dit vrouwenblad werd gelanceerd in 2014; het is het eerste lifestylemagazine in Vlaanderen en Nederland dat zich specifiek richt op moslima's. Het blad, dat vier keer per jaar verschijnt, focust op de traditionele rubrieken van een vrou-wenmagazine: fashion, beauty, kunst, reizen, koken, carrière, gezin en levens-beschouwing; maar dan op maat van islamitische vrouwen. Hoofdredactrice en verantwoordelijk uitgeefster Kawtar Najjar gaf in interviews te verstaan dat ze hoopt dat *Aya* ook gelezen zal worden door niet-moslima's omdat ze 'een brug wil bouwen, want de islam komt altijd zo negatief in beeld'.

Belkacem, Fouad (1982)

De woordvoerder van de radicale moslimorganisatie Sharia4Belgium staat ook bekend als Abou Imran. Hij haalde veelvuldig de media met extremistische standpunten over de rol van de islam in België en controversiële uitspraken over onder meer holebi's en Osama bin Laden. De Marokkaanse Belg werd zo al gauw, zeker door de media, beschouwd als een belangrijke stem van de islamitische gemeenschap, een ontwikkeling waartegen diverse andere moslimvertegenwoordigers zich afzetten. In 2013 veroordeelde het Antwerpse hof van beroep Belkacem tot achttien maanden cel en € 550 boete voor het aanzetten tot haat en geweld tegen niet-moslims in verschillende YouTube-filmpjes. Op dat moment zat hij al in de cel, want in april 2013 deed justitie een huiszoeking bij een aantal leden van Sharia4Belgium. Ze werden verdacht van het ronselen van strijders in de Syrische Burgeroorlog. In februari 2015 werd Fouad Belkacem daarvoor veroordeeld tot twaalf jaar gevangenisstraf.

Beweging van Belgische ex-moslims

Deze organisatie werd opgericht in 2011 met als doel een aanspreekpunt te zijn voor alle Belgische (ex-)moslims die zich hebben afgekeerd van de islam. Omdat afvalligheid in de islam beschouwd wordt als een zeer zware zonde verkiezen de mensen achter deze beweging om anoniem te blijven. Een van hun belangrijkste eisen is de vraag dat de Belgische overheid 'de vrijheid van godsdienst garandeert inclusief de vrijheid en veiligheid van moslims om afstand te doen van de Islam'. Wegens haar virulente anti-islamitische boodschappen wordt deze beweging door critici nogal eens in de islamofobe hoek geplaatst.

BOEH!

Staat voor Baas Over Eigen Hoofd. BOEH! is een actiegroep tegen het hoofddoekenverbod. BOEH! ontstond in 2007 naar aanleiding van het Antwerps bestuursakkoord dat een hoofddoekenverbod invoerde tegen personeel met publieke functies. BOEH! nam ook juridische acties tegen het hoofddoeken-

verbod op school. Ze vinden dat het verbod indruist tegen de godsdienstvrijheid en dat het de onderwijs- en arbeidskansen van moslima's verkleint.

Bontinck, Jejoen (1995)

Deze Antwerpse bekeerling is een van de bekendste (ex-)Syriëstrijders van België. Na zijn bekering in moskee De Koepel bij imam Suleyman van Ael kwam de piepjonge Jejoen Bontinck in de ban van Fouad Belkacem, de leider van Sharia4Belgium. Volgens Bontinck waren het ook Belkacem en zijn organisatie die hem klaarstoomden om naar Syrië te trekken. Een feit dat Belkacem betwist omdat hij Jejoen tien maanden voor zijn vertrek uit de organisatie zette. Naar eigen zeggen vertrok Jejoen Bontinck in 2013 naar Syrië om er 'humanitaire hulp' te verlenen. Bij een andere ondervraging gaf hij toe deel te hebben uitgemaakt van Maglis Shura, een brigade van buitenlandse strijders die later de eed van trouw aan IS zou zweren. Tijdens een proces tegen 46 (ex-)Syriëstrijders werd Jejoen, ondanks zijn rol als kroongetuige, op 11 februari 2015 veroordeeld tot een voorwaardelijke celstraf van vier maanden.

Centrum voor Islamitische Opvoeding en Onderzoek

Het CIO² noemt zichzelf 'een nieuwe, jonge moderne en tevens religieuze organisatie' die een lesprogramma wil aanbieden dat in België lesgevers opleidt met diverse specialisaties binnen de islam. Ze hopen om zo op termijn betere lessen te kunnen aanbieden in de schoot van de moskeeën. Zo springt CIO² in een hiaat binnen het Belgische onderwijsaanbod waar voorlopig geen programma bestaat voor de opleiding van imams waardoor moslims vaak een buitenlandse imam moeten laten overkomen. De visies van zulke import-imams botsen nogal eens met de westerse samenleving. De populaire imam Sulayman van Ael was een van de initiatiefnemers van CIO², tot hij in mei 2015 na bedreigingen zijn activiteiten grotendeels stopzette.

Degaugé, Murielle (1967 – 2005)

De Waalse Murielle Degaugé is de eerste zelfmoordterroriste uit het Westen. Ze blies zichzelf op in Irak bij een mislukte poging om een Amerikaans militair konvooi te treffen. Degaugé groeide op in Charleroi en bekeerde zich na wilde jeugdijaren tot de islam. In haar eerste huwelijk radicaliseerde ze steeds meer, wat tot een scheiding leidde. Ze hertrouwde met Issam Goris met wie ze op eigen initiatief ten strijde trok tegen de Amerikaanse bezetting in Irak. Begin november 2005 reed ze met een autobom door Bagdad. Bij de zelfmoordaanslag viel Degaugé als enige dode, een Amerikaanse soldaat raakte lichtgewond. Haar man kwam om het leven toen zijn onderduikadres werd aangevallen door Amerikaanse *special forces*.

De Koepel

Deze moskee in Borgerhout kwam in 2013 in het nieuws nadat de werking in verband was gebracht met Syriëstrijders. De Koepel, waarvan Sulayman van Ael een tijdje de imam was, verloor zijn erkenning door de Vlaamse regering. Als reden werd opgegeven dat ex-Syriëstrijders zoals Jejoen Bontinck en Brian De Mulder zeer frequente bezoekers waren. Op de beslissing werd in de moslimgemeenschap met ongeloof gereageerd. Velen wezen erop dat Sulayman van Ael met zijn verfrissende visie net een ideaal tegenwicht bood voor de salafistische boodschap van andere organisaties. Omdat heel wat leden van het bestuur van de moskee pas op latere leeftijd moslim zijn geworden, wordt De Koepel ook wel eens 'de bekeerlingenmoskee' genoemd.

Dewinter, Filip (1962)

Deze voorman van het Vlaams Blok/Vlaams Belang is de belangrijkste figuur in de ommezwaai van zijn partij van een Vlaams-nationalistische naar een rechts-populistische partij met harde standpunten inzake immigratie en integratie. Filip Dewinter sneed zijn antivreemdelingendiscours steeds vaker op maat van de moslims, waardoor de termen 'allochtoon' en 'moslim' vrijwel inwisselbaar zijn geworden. Hij zoekt daarbij aansluiting bij politieke medestanders zoals Geert Wilders die ook tegen wat zij zien als de islamisering van Europa strijden. Daarbij zoekt hij steeds vaker de provocatie op. Filip Dewinter is nu federaal volksvertegenwoordiger.

Diyanet

Het Turkse ministerie van Godsdienstzaken, dat valt onder het ministerie van Algemene zaken van de Turkse premier Tayyip Erdogan. De Diyanet werd opgericht in 1924 na het afschaffen van het kalifaat. Het subministerie heeft als taak de moskeeën te besturen en is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de opleiding, de benoeming en de betaling van de Turkse imams. In België valt de meerderheid van de Turkse moskeeën onder beheer van de Diyanet dat overigens sterk de nadruk legt op de soennitische islam.

Erkenning islam in België

In 1974 erkende de Belgische regering de islam officieel als godsdienst en zo kreeg ze een plaats in de Belgische wetgeving naast de andere officieel erkende godsdiensten. Een belangrijk gevolg van deze erkenning was dat vanaf 1975 islamlessen konden worden opgenomen in het lessenpakket van de scholen. De regering wilde met deze erkenning tegemoetkomen aan de groeiende aanwezigheid van Marokkaanse en Turkse kinderen in Belgische scholen. Sindsdien is de islam uitgegroeid tot de op een na grootste religie in ons land.

Erkenning moskee

In 1974 werd de islam officieel door de Belgische overheid erkend als godsdienst. Daarna werd het mogelijk voor een lokale moslimgemeenschap om haar moskee officieel te laten erkennen door de overheid. In 2001 ging deze bevoegdheid over naar Vlaanderen en werden er criteria opgesteld voor alle godsdiensten. Zo is onder meer het gebruik van het Nederlands wel verplicht in contacten met de overheid, maar niet als de taal van de liturgie. Ook moet men individuen weren die handelen of oproepen om te handelen in strijd met de grondwet en het Europees Verdrag van de rechten van de mens of die oproepen tot haat. Op 22 december 2007 werden de eerste zes moskeeën in Vlaanderen officieel erkend.

Gastarbeiders

Deze term wordt gebruikt om personen aan te duiden die tijdelijk naar een ander land verhuizen om daar te werken. Vanaf 1964 liet België Marokkanen en Turken overkomen, de eerste niet-Europese gastarbeiders. Omdat de gastarbeiders beschouwd werden als tijdelijke werkrachten, deed men geen inspanningen om hen bijvoorbeeld de taal te laten leren. De gastarbeiders werden echter migranten, lieten hun gezinnen overkomen en vestigden zich hier voorgoed. Veel onderzoekers zien in die tijdelijkheidsgedachte van de overheid een gemiste kans om de autochtonen en de nieuwkomers met elkaar te laten integreren. Zeker omdat voor veel Belgen de gastarbeiders het eerste echte contact was dat ze kregen met moslims.

Gebedsruimte op het werk

Een van de vijf zuilen van de islam is de salat, het rituele gebed. Daarom zijn moslims verplicht vijf keer per dag te bidden op vastgelegde gebedstijden. Deze gebeden kunnen verricht worden op elke plek die rein is en waar er de mogelijkheid is om zich ritueel te reinigen voor het gebed. Doorgaans vallen maximaal twee van de vijf verplichte gebeden van de Islam tijdens een werkdag. In België moet de werkgever in principe zijn werknemers de nodige

tijd geven om hun geloofsplichten te vervullen. Hij is echter niet verplicht om daarvoor in een gebedsruimte te voorzien.

Grote Moskee van Brussel

Dit gebouw in het Jubelpark werd ontworpen door architect Ernest Van Humbeek en was bedoeld voor de Wereldtentoonstelling van 1897 als zogenaamd Oriëntaals Paviljoen. Tijdens een bezoek aan België van de Saudische koning Faisal bin Abdul Aziz Al Saud in 1967 werd het gebouw toegezegd aan Saudi-Arabië om er een moskee en een cultureel centrum onder te brengen voor de islamitische gemeenschap in ons land. Daarna werd het aangepast volgens plannen van de Tunesische architect Mongi Boubaker. De moskee werd in 1978 ingewijd.

Halalvoedsel op school

Halalvoedsel is een van de grote diversiteitsvraagstukken in scholengemeenschappen met een diverse leerlingenpopulatie. Islamitische ouders hebben in het verleden al de vraag gesteld of het mogelijk is om in halalgerechten te voorzien voor hun kinderen. Om praktische redenen beslisten verscheidene scholen daarop om niet-halalvoedsel van het menu te halen en voortaan alle kinderen halalvlees voor te schotelen. Dat stuitte op een aantal plaatsen dan weer op verzet van andere ouders die niet inzagen waarom hun kinderen plots halalkost moeten eten. Een algemene richtlijn voor schoolmaaltijden bestaat er voorlopig nog niet, maar de Vlaamse regering moedigt scholen aan om zo veel mogelijk diversiteit te brengen in hun aanbod, dus ook halal of vegetarisch.

Heisa lange rokken

In de loop van 2015 paste een aantal middelbare scholen in België een nieuw reglement toe waarbij pofbroeken, lange rokken, jurken en een rok boven een broek verboden werden omdat ze 'een ostentatieve uiting van religie' zouden zijn. De eerste school die te lange rokken verbood, was het Ursulinen Mechelen, later gevolgd door onder meer het Institut De Mot-Couvreur in Brussel. Deze maatregelen stuitten op fel protest van de jonge moslimleerlingen die zich gefnuikt voelden in hun vrije keuze van klederdracht. Het item kreeg zeer veel weerslag op de sociale media nadat AJ+, een kanaal van Al Jazeera, een video maakte over het protest. Daarna paste alvast de Brusselse school haar reglement aan.

H'Madoun, Maryam (1985)

De medeoprichtster van Baas Over Eigen Hoofd (BOEH!), een vrouwenorganisatie die opkomt voor het recht om een hoofddoek te dragen, is docente economie aan de Universiteit Antwerpen. H'Madoun noemt zich moslima, feministe en voorvechtster van vrouwenrechten. Vanuit die optiek stelt ze dat de hoofddoek juist tot de fundamentele keuzevrijheid van de vrouw behoort. Dat een overheid die zich mengt in de kledingkeuze van vrouwen, een paternalistische houding aanneemt. In een spraakmakend interview in 2014 stelde ze dat in 'Vlaanderen racisme volkomen normaal is geworden'.

Hoofddoekendebat

Kwam helemaal op gang na het verbod op het dragen van een hoofddoek in openbare functies en op scholen. De reden die voor het verbod werd gegeven, is het belang van levensbeschouwelijke neutraliteit bij de uitoefening van deze functies en de strijd tegen de onderdrukking van moslimvrouwen. Meteen bleken er verscheidene lagen te zijn in dit debat. De hoofddoek werd concreet aangegrepen om een debat te starten over de omgang met levensbeschouwelijke symbolen. Het al dan niet verbieden van de hoofddoek raakte de kern van de Europese identiteit. Keer op keer laait het debat op en is het niet meer weg te branden uit de actualiteit.

Initiatives citoyennes pour un Islam de Belgique (ICIB)

Het ICIB is een Franstalige organisatie die werd opgericht op verzoek van een tiental moeders van wie een of meer kinderen naar Syrië was/waren vertrokken om daar te gaan strijden tegen de troepen van president Assad. Omdat ze hun kinderen uit handen van islamistische ronselaars willen houden, pleiten de moeders voor een Belgische islam die vrij is van alle buitenlandse inmenging. Een religie die compatibel is met de rechtsstaat en waarvan de imams en religieuze leerkrachten de Belgische nationaliteit hebben. Daartoe pleiten ze ook voor een islamitisch opleidingsinstituut in België.

Islamitische feestdagen op het werk

De islam heeft twee specifieke feestdagen: het Suikerfeest en het Offerfeest. Dat zijn geen wettelijke feestdagen in België. Dat betekent dat een moslim die op deze dagen vrij wil, daarvoor vakantie zal moeten aanvragen. De werkgever is wettelijk gezien niet verplicht om dit verzoek toe te kennen. In 2008 lanceerde de Vereniging voor Ontwikkeling en Emancipatie van Moslims (VOEM) het voorstel om een modulair systeem in te voeren waarbij werknemers vrij een aantal wettelijke feestdagen kunnen kiezen.

Jahjah, Dyab Abou (1971)

Deze Belgische columnist, publicist en politieke activist van Libanese afkomst stichtte in 2000 de Arabisch Europese Liga (AEL), een beweging die zich keerde tegen de gedwongen assimilatie en die voorstander was van integratie op basis van de eigen, Arabisch-islamitische, identiteit. Toen in 2002 in Borgerhout rellen ontstonden na de moord op moslimleraar Mohammed Achrak organiseerde de AEL burgerpatrouilles om de politie te controleren op racistisch gedrag. Op 26 november 2002 werd Abou Jahjah aangehouden op verdenking van de vorming van een privé-militie. Op 20 oktober 2008 werd hij uiteindelijk in hoger beroep vrijgesproken van deze aantijging. Dyab Abou Jahjah woonde het daaropvolgende decennium voornamelijk in Libanon en keerde pas in 2013 terug naar België. Begin oktober 2014 stichtte hij Movement X, een beweging die vecht tegen uitsluiting, discriminatie en racisme.

Laytouss, Brahim (1971)

Deze onderzoeker aan de Universiteit Antwerpen (UA) is sinds 1999 imam en voorzitter van de Gentse Al Markaz-moskee. In zijn functie heeft hij al meermaals gewezen op het lage intellectuele niveau van de importimams. Voorts spreekt hij zich geregeld uit voor vrouwenrechten en tegen homohaat. Voor de UA verricht hij onderzoek naar radicalisering bij moslims. Daarover stelt hij dat de Koran een update moet krijgen opdat 'extremisten de islam en de Koran niet langer als verantwoording kunnen gebruiken voor hun daden'. Hij wijst echter ook op de verantwoordelijkheid van overheid en samenleving die er de oorzaak van zijn dat moslimjongeren zich buiten de maatschappij geplaatst voelen en dan in het extremisme een nieuwe identiteit gaan zoeken.

Lucernacollege

Deze scholengroep werd in 2003 in Brussel opgericht door een aantal handelaars van Turkse origine om allochtone en kansarme leerlingen meer kansen te geven om door te stromen naar het hoger onderwijs. De school legt veel nadruk op lessen Nederlands en is erkend als een vrije gesubsidieerde, niet-